

एकात्मिक व शाश्वत वस्त्रोदयोग धोरण
२०२३-२४ अंतर्गत प्रात्यक्षिक तथा
प्रशिक्षण केंद्र, मांगले जि.सांगली यांचे
रूपांतर उच्च तंत्रज्ञान प्रशिक्षण केंद्र
(विकेंद्रीत प्रशिक्षण केंद्र) विकसित
करण्याबाबतच्या अंदाजपत्रकास
प्रशासकीय मान्यता देणेबाबत...

महाराष्ट्र शासन

सहकार, पणन व वस्त्रोदयोग विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: सपविः-४००१२/१७/२०२४-DESKSERICULTURE-CMTD

१४ वा मजला, नवीन प्रशासकीय इमारत, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय, मुंबई-४०००३

दिनांक :- ३० सप्टेंबर, २०२४.

वाचा :-

- १) सहकार, पणन व वस्त्रोदयोग विभाग शासन निर्णय, क्र. प्रावियो-१०१८/प्र.क्र.४५/रेशीम कक्ष, दि.०३.०५.२०१८.
- २) शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्र.विअप्र-२०१३/प्र.क्र.३०/२०१३/विनियम (भाग-२), दि.२०.०९.२०१९.
- ३) सहकार, पणन व वस्त्रोदयोग विभाग, शासन निर्णय क्र.धोरण-२०२३/प्र.क्र.११/रेशीम कक्ष, दि.०२.०६.२०२३.
- ४) संचालक (रेशीम) यांचे पत्र क्र.रेशीम/कार्या-८/रेशीम कक्ष/ मांगले प्र.केंद्र/प्रस्ताव/२०२३-२४/२३६, दि.१२.०२.२०२४.
- ५) सहकार, पणन व वस्त्रोदयोग विभाग, शासन निर्णय सपविः-१२/१३/२०२४-DESKSERICULTURE-CMTD, दि.१४.०२.२०२४.
- ६) संचालक (रेशीम) यांचे पत्र क्र.रेशीम/कार्या-८/रेशीम कक्ष/ मांगले प्र.केंद्र/प्रस्ताव/२०२३-२४/३७०, दि.१३.०३.२०२४.

प्रस्तावना :-

राज्यातील शेतकऱ्यांना कृषि पिकाबरोबर हमखास व शाश्वत उत्पन्नाची हमी असलेल्या रेशीम शेती व त्यावर आधारीत पुरक व्यवसायास चालना देण्यासाठी एकात्मिक व शाश्वत वस्त्रोदयोग धोरण २०२३-२४ अंतर्गत शासनाने रेशीम शेती केंद्राचे उच्च तंत्रज्ञान प्रशिक्षण केंद्रामध्ये (विकेंद्रीत प्रशिक्षण संस्था) विकसित करण्याचे सदर्भाधीन दि.०२.०६.२०२३ अन्वये घोषित केले आहे. त्या अनुषंगाने रेशीम क्षेत्रातील सर्व घटकांना शास्त्रोक्त पद्धतीने कौशल्यावर आधारीत माहिती व तांत्रिक प्रशिक्षण देण्यासाठी रेशीम संचालनालयाकडील अस्तित्वातील प्रात्यक्षिक तथा प्रशिक्षण केंद्राचे उच्च तंत्रज्ञान प्रशिक्षण केंद्रामध्ये (विकेंद्रीत प्रशिक्षण संस्था) रूपांतर करण्यास दि.१४.०२.२०२४ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये मान्यता देण्यात आली आहे. त्यानुसार सांगली जिल्हातील व जिल्हाबाहेरील जवळच्या शेतकऱ्यांना रेशीम शेती व त्यावर आधारीत पुरक उद्योगाचे

निवासी प्रशिक्षण देण्याकरीता रेशीम फार्म, मांगले, जि.सांगली येथे उच्च तंत्रज्ञान प्रशिक्षण केंद्र स्थापन करावयाचे आहे. त्याअनुषंगाने सदर प्रशिक्षण केंद्राची इमारत बांधकाम व अनुषंगिक सोईसुविधा उभारण्यासाठी लागणाऱ्या ₹४७९.६० लक्ष इतक्या खर्चाचे ढोबळ अंदाजपत्रक प्रशासकीय मान्यतेसाठी मुख्य अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम प्रादेशिक विभाग, पुणे यांनी तांत्रिक सहमती दिली आहे. वित्त विभागाच्या दि.२०.०९.२०१९ रोजीच्या शासन निर्णयानुसार महाराष्ट्र सार्वजनिक बांधकाम नियमपुस्तिकेतील परिच्छेद क्र. १३४ (१) मध्ये सुधारणा करण्यात आली आहे. त्यानुसार ₹१५ कोटीपेक्षा कमी किंमत असलेल्या कामांच्या ढोबळ अंदाजपत्रकास सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या क्षेत्रीय स्तरावरील संबंधित मुख्य अभियंता यांनी तांत्रिक मान्यता दिल्यानंतर त्यांचेकडून शिफारशीसह प्राप्त अंदाजपत्रकानुसार प्रशासकीय मान्यता देण्याबाबतचे अधिकार विभागास आहेत. त्यानुसार रेशीम फार्म, मांगले, जि.सांगली येथे उच्च तंत्रज्ञान प्रशिक्षण केंद्राची इमारत, बांधकाम व अनुषंगिक सोईसुविधा उभारण्यासाठी लागणाऱ्या खर्चाच्या अंदाजपत्रकास प्रशासकीय मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

राज्यातील शेतकऱ्यांना रेशीम शेती व त्यावर आधारीत पुरक उद्योगाचे कौशल्यावर आधारीत शास्त्रोक्त व तांत्रिक प्रशिक्षण मिळावे म्हणून रेशीम संचालनालयाकडील मौजे मांगले ता.शिराळा जि.सांगली येथील अस्तित्वातील प्रात्यक्षिक तथा प्रशिक्षण केंद्राचे उच्च तंत्रज्ञान प्रशिक्षण केंद्रामध्ये (विकेंद्रीत प्रशिक्षण संस्था) रूपांतर करून सोईसुविधा उभारण्यासाठी येणाऱ्या ₹४७९.६० लक्ष (रुपये चार कोटी एकोणेंशी लक्ष साठ हजार फक्त) इतक्या खर्चाच्या अंदाजपत्रकास सोबत जोडलेल्या “परिशिष्ट- अ” मधील Recapitulation Sheet प्रमाणे खालील अटी व शर्तीच्या अधीन राहून याद्वारे प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे :-

- (१) काम सुरु करण्यापूर्वी नमुना नकाशा, मांडणी नकाशा तसेच, विस्तृत नकाशा यास वास्तुविशारदांकडून मंजुरी घेऊनच काम सुरु करावे.
- (२) ढोबळ स्वरूपात धरण्यात आलेल्या तरतूदींबाबत काम करतेवेळी त्याचे सविस्तर विस्तृत अंदाजपत्रक तयार करूनच काम हाती घ्यावे.
- (३) प्रत्यक्ष काम करतेवेळी शासन निर्णय, पर्यावरण विभाग, क्र.इएनव्ही-२०१३/प्र.क्र.१७७/तां.क.१, दि.१०.०९.२०१४ मध्ये उल्लेख करण्यात आलेल्या मार्गदर्शक तत्वांनुसार कार्यवाही करण्यात यावी.
- (४) प्रकल्पस्थळी बांधकाम सुरु करण्यापूर्वी स्थानिक संस्थाकडून आवश्यक त्या वैधानिक परवानग्या घेण्यात याव्यात.
- (५) नियोजित जागा ताब्यात असल्याचे प्रमाणपत्र प्राप्त करून सदर कामाच्या निविदा सूचना प्रसिद्ध करण्यात याव्यात.
- (६) शासन निर्णय, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, क्र. बीडीजी-२०१७/प्र.क्र.६०/इमारती-२, दिनांक ०७.०७.२०१७ मधील सूचनांनुसार प्रकल्प उभारणीची कार्यवाही करण्यात यावी.
- (७) स्थापत्य कामाच्या कालावधीत विद्युतीकरणबाबतचे तसेच इतर अनुषंगिक कामाचे योग्य नियोजन करून सदर कामे पूर्ण करावीत.
- (८) इमारतीमध्ये दिव्यांगाकरिता उपलब्ध करून द्यावयाच्या विशेष सोयीबाबत शासनाने वेळेवेळी दिलेल्या सूचनांच्या अनुषंगाने कार्यवाही करण्यात यावी.

(९) विषयांकित कामाकरिता सुधारीत प्रशासकीय मान्यतेची आवश्यकता लागणार नाही, यादृष्टीने विशेष दक्षता घेऊन काम करण्यात यावे.

(१०) फर्निचरच्या खरेदी प्रक्रिया तसेच मांडणीबाबत संचालक (रेशीम) यांची मान्यता घेतल्यानंतरच फर्निचरच्या खरेदी प्रक्रियेच्या निविदेबाबत पुढील कार्यवाही करावी.

(११) उच्च तंत्रज्ञान प्रशिक्षण केंद्र (विकेंद्रीत प्रशिक्षण संस्था) व अनुषंगिक सोई सुविधांच्या उभारणीनंतर व्यवस्थापन व त्या अनुषंगाने येणाऱ्या खर्चाची तरतूद योग्य त्या योजनेखाली करण्याची जबाबदारी संचालक (रेशीम) यांची राहील.

(१२) केंद्रीय रेशीम मंडळ, बंगळूरु व शासनाने उच्च तंत्रज्ञान प्रशिक्षण केंद्र उभारणीसंदर्भात वेळोवळी निर्गमित केलेल्या मार्गदर्शक सुचनांनुसार संचालक (रेशीम) यांनी कार्यवाही करावी.

(१३) या कामकाजाकरिता उपलब्ध करून दिलेल्या निधीचा विनियोग त्याच कामासाठी करण्याची तसेच निधीचे उपयोगिता प्रमाणपत्र शासनास सादर करण्याची दक्षता संचालक (रेशीम) यांनी घ्यावी.

(१४) सदरहू उच्च तंत्रज्ञान प्रशिक्षण केंद्र (विकेंद्रीत प्रशिक्षण संस्था), निवासी इमारत यांचे बांधकाम तसेच अनुषंगिक कामे विहीत मुदतीत पूर्ण करण्याची जबाबदारी संचालक (रेशीम) यांची राहील.

२. रेशीम फार्म, मांगले, जि.सांगली येथे उच्च तंत्रज्ञान प्रशिक्षण केंद्राची इमारत, निवासी इमारत यांचे बांधकाम व अनुषंगिक सोईसुविधा उभारण्यासाठी लागणारा खर्च हा, “मागणी क्र.व्ही-२, २८५१, ग्रामोद्योग व लघुउद्योग, १०७, रेशीम उद्योग, (०१) विविध सहकारी संस्थांना सहाय्य, (०१)(०२) राज्याचे वस्त्रोद्योग धोरण २०१८-२३ अंतर्गत रेशीम विकास कार्यक्रमांतर्गत पायाभूत सुविधा निर्माण करणे व अस्तित्वातील सुविधांचे बळकटीकरण (कार्यक्रम) (२८५१६५८३), ३३, अर्थसहाय्य” याखाली उपलब्ध असलेल्या अनुदानातून भागविण्यात येईल.

३. सदर शासन निर्णय हा वित्त विभागाच्या संदर्भाधीन दिनांक २० सप्टेंबर, २०१९ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये वित्तीय अधिकार नियम पुस्तिका, १९७८ भाग पहिला, उपविभाग-पाच, महाराष्ट्र सार्वजनिक बांधकाम नियमपुस्तिका अंतर्गत परिच्छेदांखालील प्रदान करण्यात आलेल्या वित्तीय अधिकारांमधील परिच्छेद क्र.१३४ (१) मध्ये केलेल्या सुधारणांनुसार प्रशासकीय विभागांना प्रदान केलेल्या अधिकारान्वये मान्यता देण्यात येत आहे.

४. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतरस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२४०९३०९८९२०८४९०२ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात आला आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(श्रेष्ठा कोचरेकर)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रत,

- १) मा.राज्यपाल यांचे सचिव, राजभवन, मुंबई.
- २) मा.उपमुख्यमंत्री तथा मंत्री (गृह, विधी व न्याय विभाग) यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई.

- ३) मा.उपमुख्यमंत्री तथा मंत्री (वित्त व नियोजन) यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ४) मा.मंत्री (वस्त्रोदयोग), सहकार, पणन व वस्त्रोदयोग यांचे खाजगी सचिव.
- ५) सर्व मा.मंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ६) मा.विरोधी पक्ष नेता, महाराष्ट्र विधानपरिषद/ विधानसभा, विधान भवन, मुंबई.
- ७) सर्व सन्माननीय सदस्य, महाराष्ट्र विधान सभा/विधान परिषद, विधान भवन, मुंबई.
- ८) मा. मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ९) अपर मुख्य सचिव, नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १०) अपर मुख्य सचिव (व्यय), वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ११) अपर मुख्य सचिव (बांधकामे), सार्वजनिक बांधकाम विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १२) सर्व अपर मुख्य सचिव प्रधान सचिव/ सचिव, सर्व मंत्रालयीन विभाग.
- १३) प्रधान महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता/लेखापरीक्षा), महाराष्ट्र-१, मुंबई.
- १४) महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता/लेखापरीक्षा), महाराष्ट्र-२, नागपूर.
- १५) वरिष्ठ उप महालेखापाल (पडताळणी), बाह्य लेखापरिक्षा विभाग (नागरी), मुंबई.
- १६) संचालक (रेशीम), रेशीम संचालनालय, नागपूर.
- १७) मुख्य अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम प्रादेशिक विभाग, पुणे.
- १८) कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम (प) विभाग, सांगली.
- १९) उपविभागीय अधिकारी (स्थापत्य) सा.बां.विभाग, शिराळा, जि.सांगली.
- २०) सहायक संचालक, प्रादेशिक रेशीम कार्यालय, पुणे.
- २१) रेशीम विकास अधिकारी, श्रेणी-१, जिल्हा रेशीम कार्यालय, सांगली.
- २२) निवड नस्ती (रेशीम कक्ष).

“परिशिष्ट-अ” (Recapitulation Sheet)

(शा.नि., सपवि-४००१२/१७/२०२४-DESKSERICULTURE-CMTD, दि. ३० सप्टेंबर, २०२४
याबाबतचे जोडपत्र)

Sr. no	Particulars Of Scope	Area in Sq.M	Unit Rate Norms Rs per (Sq.mt/Meter/Lu msum	Cost of Rs	
				Component wise	Total
A	ESSENTIAL ITEMS (Components)				
	a)Main Building (Proper)				
	Administrative Building				
	Ground Floor	145.000	32,446.50	4,704,742.50	
	Hostel Building (GF)	318.140	31,889.00	10,145,166.46	
	Hostel Building (FF)	318.140	28655.50	09,116,460.77	
	Total B.U.A.	781.280	(Sub Total (a))	23,966,369.73	23,966,369.73
	b) Rain / Roof Water Harvesting				
	c) Solar roof top		Lumpsum	200,000.00	
	i) Solar roof top PV energy System 5kw		Lumpsum	400,000.00	
	ii) Solar Water heater System		Lumpsum	200,000.00	
	d)Furniture= 318.140	Rs.5000/-Per Sqm.	Lumpsum	1,590,700.00	
		Sub Total (b+c+d)	Sub Total (2)	2,390,700.00	2,390,700.00
2	Water Supply & Sanitary Works	5% on (a)	1,198,318.00	1,198,318.00	
3	Electrification				
	Internal		5% on (a)	1,198,318.49	
	External		6% on (a)	1,437,982.18	
	Led Projector with Sound System			200,000.00	
	External Transformer 6279/- per KVA			500,000.00	
	MSEDCL Service Connection Charges			50,000.00	
	Fire Fighting arrangements etc.			200,000.00	
			Sub Total (3)	3,386,300.7	
			Sub Total (A)		30,941,688.00
B)	Miscellaneous Item				
	Internal Roads		As Per Det.Sub.Est.No.-1	1,210,710.00	
	Compound Wall		As per Det.Sub.Est.No.-2	2,701,171.00	
	Parking		Lumpsum		
			Sub Total (B)	4,411,881.00	
		Sub Total A= (a+2+3+(B))		3,53,53,569.00	3,53,53,569.00

C)	Optional items			
1	Underground Water tank for R/W Harvesting, Water Main Storage & pump House bore well etc.		Lumpsum	4,75,000.00
2	Air Conditioning			2,28,400.00
3	CCTV			1,00,000.00
4	DG Set KVA 16252/per KVAX30		Sub Total (C)	8,03,400.00
		Project Cost (P) = (A)+(B)+(C)	3,61,56,969.00	3,61,56,969.00
D)	Povisions			
	i) Contingencies		4% on (a)	9,58,654.78
	ii) Computerisation/Consultant Charges		1.5% on (a)	3,59,495.54
	iii) 18% for GST		18 % on (P)	65,08,254.00
	iv) Price Escalaation		10% on (P)	36,15,697.00
	V) Insurance		1% on (P)	3,61,570.00
		Sub Total (D)	1,18,03,671.32	1,18,03,671.32
		Total Cost of Project (TPC) = (P)+(D)	4,79,60,640.32	4,79,60,640.32
		Say Rs. Lakhs	479.60	
	Plinth Area Rates Based on			
	a) Building Proper i) Civil Work	30,676.00/Sqm		
	On built up Area ii) Elect.work	4,334.00/Sqm		
	On Built up area iii) Water Supply	1,534/Sqm		
	(Total Project Cost = TPC Area (as per a) = 61878.00 per sqm.)			

(श्रद्धा कोचरेकर)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन.